

SOVJET-ESTLAND

Organ för Estlands Kommunistiska (b) Partis kommitté i Läänemaa.

Nr. 22 (33) II årgången

Onsdagen den 28 maj 1941

Pris 10 kop.

Di bereda oss för konstolympiaden och konstdekaden

Så långt man minns tillbaka i tiden har den kulturella självverksamheten bland estlandssvenskarna i högre eller lägre grad stött på motstånd bland olika förutvarande regimers maktägare i landet. Sålunda lade tsartidens ämbetsmän överstyrliga hinder i vägen för estlandssvenskarnas strävan att odla sin kultur och befrämja sitt språk. De gingo så långt i sina russificeringssträvanden, att de förbjöd modersmålets användning i skolorna och allt som inlärades på ryska språket. Bättre blev det inte heller under den eupaliska regimens dagar, då en hel rad av de lokala ämbetsmännen på alla tänkbara sätt försökte att sätta krokben för den svenska kulturverksamheten. Folkskollärare och andra i statens tjänst varande personer, som på ett aktivt sätt försökte organisera kulturarbetet bland svenskarna, överflyttades till andra orter o. s. v. Man tyckte som så, att när estlandssvenskarna till största delen behärskade estniska, så kunna de ingå i estniska ungdomsföreningar och sängkor o. s. v. Detta medförde att kulturverksamheten bland svenskarna i Estland under den gamla regimens sista år så gott som avstannade. När det arbetande folket i Estland den 21 juni förra året tog statsrådet i sina kraftfulla händer, slopades alla chauvinistiska strävanden och idéer, som gingo ut på att undertrycka svenskarna samt nya och ljusare vyer öppnades för den svensktalande befolkningen ute på Estlands kuster och öar. Svenskarna fingo tillbaka sina språkliga rättigheter. De kunde på nytt känna sig som likvärdiga medborgare i ett stort och fritt socialistiskt hemland.

Att den nya socialistiska regeringens löften om kulturella friheter för svenskarna inte bara är tomma ord, framgår tydligt och klart därav, att svenskarna för första gången som en likvärdig nation tillsammans med de övriga brödrasöken i den stora Sovjetunionen, på eget modersmål genom statsmaktens välgärna tillmötesgående kunna deltaga i konstolympiaden och konstdekaden under instundade sommar.

En mängd konstdekader, som hållits i Moskva, såsom burjaternas, mongolernas, tadjikernas mfl. visa oss, med vilken omsorg och uppmärksamhet sovjetregeringen hjälper till att höja dessa folks kultur och konst. De små folkspillarna, vilka under tsartiden voro dömda till undergång, har man nu i kulturellt avseende igen hjälpt på benen och genom konstdekaden vill man ge den till formen nationella men till innehållet socialistiska kulturen ny kraft och stimulans. På samma gång hjälpa sådana konstdekader till att närma olika folk till varandra och bidra till att skapa ett vänskapligt förhållande mellan små och stora nationer i vårt socialistiska hemland. Just nu, då man i den kapitalistiska världen uppegar folken till att hata främmande nationer och förgöra dem i krig, är denna konstdekad ett tydligt bevis för, att Sovjetunionens folkpolitik är den rätta politiken för folkens vänskap och samlevnad.

Det är inte nog med att vi svenskar fått löfte om att som en likvärdig nation deltaga i konstolympiaden och konstdekaden,

utan vi måste själva visa, att vi äro värddiga detta. Vi måste visa att även vi vid dessa stora kulturella fester kunna prestera något av vårt folks egenart och vår kultur. Huru skola vi kunna göra detta då? Svaret härpå blir, att den svenska ungdomen överallt ute på Estlands kuster och öar samlas och på socialistiskt sätt och med största aktivitet och beslutsamhet börjar förbereda sig för detta. Planen och riktlinjerna härfor äro redan uppdragna av motsvarande statsorgan och det gäller bara för oss själva att verkställa och genomföra dem i praktiken. Sålunda bildades för detta ändamål en konstdekadkommitté, i vilken det ingår representanter från de olika svenska kommunerna.

Denna kommitté består av tre sektioner en för Nuckö, en för Vormsö och en för Rikull. Varje sektionsmedlems uppgift är att på sin hemort samla ungdomen och intressera den för denna ytterst viktiga kulturuppgift, som svenskarna nu utan hinder från regeringens sida kunna utföra.

Kommittémedlemmarnas uppgift är att på sina respektive hemorter bilda sängkor, folkdanslag och musikkörer samt skaffa lämpliga ledare för dessa och att på bästa sätt befrämja deras verksamhet. Ledarna böra så tidigt som möjligt enas om de sånger, folkdanser och melodier, som skola inövas på varje ort, så att inga missförstånd uppstå, när hela Estlands svenska ungdom samlas till en gemensam övning. Sånger och melodier, som skola inövas, böra naturligtvis vara rent svenska men samtidigt gå i det arbetande folks och socialismens tecken. Både kör-, folkdans-, musikkörledares och kommittémedlemmars uppgift blir att leda ungdomen på ett rätt sätt och att göra dessa övningssammankomster intressanta genom att före eller efter anordna svenska program, i vilka ingå svenska föredrag, folkdanser och samkväm. Då det är meningen, att varje folks uppträdande på både konstolympiaden och konstdekaden skall präglas av dess kulturella egenheter, är det av största vikt, att deltagarna då bära sina egna folkdräkter. Därför böra de olika säng-, folkdans- och musikkörerna i god tid hjälpa till, att alla deltagare kunna skaffa sig dylika.

Det är emellertid inte nog med att de personer, som åtagit sig ledningen av denna kulturgärning göra sitt bästa, utan den svenska ungdomen bör efter bästa förmåga hjälpa till och med flit och intresse försöka att deltaga däri, vilken att det här för oss gäller att visa, vad vi trots vårt ringa antal kunna åstadkomma på det kulturella området.

Det gäller för oss att visa, att vi äro värddiga medborgare i vårt nya socialistiska hemland och att vi på ett värdigt sätt äro redo att deltaga i dess kulturarbete genom att tillsammans med våra grannar estnarna och de övriga arbetande folket hjälpa till att dra vårt strå till stacken vid utfyllningen av programmet på konstolympiaden och konstdekaden. Var och en av oss bör härvid göra sitt bästa, så att vi trots vårt lilla antal jämfört med de övriga stora nationerna inte stå efter någon, utan att vi på ett förstklassigt sätt kunna visa, vad vi äga av sånger och musik.

Till agrarhushållningsutställningen i Moskva

Även estlandssvenska bönder till utställningen

Agrarhushållningsutställningen i Moskva besöks i år under tidsperioden 25 maj — 11 oktober av 1400 personer från ESSR. Dessa utgöras av de bästa personerna från hela republiken.

Till utställningen sändas som exkursanter de bästa representanterna från kollektiverna, sovhuserna, motor-, traktorstationerna, häst-maskinredskapsutställningspunkterna, arbetande bönder m. fl. Resan fram och tillbaka och uppehållet där betalas av staten.

Från Harjumaas få 100 framstående traktorer och bönder, som först och bäst slutfört sättningsarbetena, reser.

Varje dag beger sig 10 personer i väg från Tallinn till Moskva.

De första deltagarna i utställningen gävo sig i väg natten till lördagen. Bland dessa befann sig även filmoperatören K. Märskä, för att göra en film över öppnandet av Agrarhushållningsutställningen för hela Unionen och den flygigen förfärdiga de Baltiska staternas flygflotta.

Även estlandssvenska bönder, vilka bäst och snabbast genomfört värbaserena komma att på statens bekostnad besöka den stora utställningen i Moskva.

Hapsals Folkehus besöker Vormsö

Söndagen den 8 juni besökte Hapsals Folkehus Vormsö och anordnade föreläsningar. Programmet omfattar folkdanser, sång och skådespel.

I Estlands SSR inrättas tre skolor för utbildning av traktorerister

Sovjet-Estlands bönder ha i år för första gången en utomordentligt hjälp i många hundra traktorer och många olika slag av jordbruksmaskiner, vilka alla erhållas från traktorstationer och från maskin-redskapsutställningsstationer. Med varje dag växer jordbruksredskapens antal.

Den första kadern för dessa hantering fick sin utbildning på snabbkursen, som anordnades med anledning av detta. Dessa kurser kunna emellertid i fortsättningen icke på långt när tillfredsställa det stora behovet av montörer, mekaniker, traktorerister, brigadörer m. m.

Fr. o. m. i år sker utbildning av jordbrukskadern i ESSR vid offentliga läroverk.

Med anledning av ESSR:s Folkkommisariats och EK(B)P Centralkommittés bestämmelse av den 25 III 41. nr. 525 p. 26 öppnas i ESSR tre skolor för jordbrukets mekanisering. Jordbrukets folkkommisariat har förlagt dessa skolor till följande platser.

Första skolan för jordbrukets mekanisering förlägges till Harjumaas, Ravi. Skolan inrymmer i Ravi två traktorstationer och använder sig av nämnda skolans jordbruk.

Den andra skolan förlägges till Viljandimaa, till Vilratte. Nämnda skola inrymmer i de från sovhusen avskilda byggnaderna och använder sovhusens områden.

Den tredje skolan öppnas i Rääpina i Võrumaa. Skolan utnyttjar Rääpina trädgårdsskolas byggnader och jordbruk. En del av Rääpina trädgårdsskolas elever överförs till Vahl trädgårdsteknikum samt till Türi och Kehtna trädgårdsskolor. Sammaledes överförs från Rääpina trädgårdsskola till Vahl jordbruksteknikum inredningsredskapen för trädgårdsskolor.

Verkställandet av allt detta har ålagts avdelningen för utbildning av kadern vid Jordbrukets folkkommisariat. För närvarande är avdelningen otydligt med att utarbeta budget för nämnda skolor. Skolorna börja sin verksamhet redan på hösten — vid behov även tidigare. Lokaler och internat äro tillfredsställande. Det enda som fattas är läroverkstutorer, vilka man är tvungen att på alla håll bygga till.

Kommandör från gränsbevakningen i livligt samtal med flitig ormskvinna.

Förordning av ESSR Högsta Råds Presidium

om grundandet av vandringspris i form av röd flagga till länen för dem som uppvisa de bästa arbetena inom agrarhushållningen.

För att på den socialistiska tävlingsgrunder länen emellan, i länen i kommunerna och de enskilda bönderna emellan kämpa för de bästa produktionsframträdande vid agrarhushållningen och för att ernå den största produktivitet inom ESSR agrarhushållning — sättningsytans utökning, jordbrukens förbättring, höjandet av lantbrukets och boskapskötselens produktivitet samt skattemässiga och förpliktelsernas fullständiga erläggande till staten i rätt tid — beslutar ESSR Högsta Råds Presidium:

1. Att grunda en Röd Vandringsflagga, vilken lämnas länen för de bästa och i rätt tid utförda agrarhushållningsarbetena.
2. Att bestämma, att samtidigt med överlämnandet av Röda Vandringsflaggan för premiering av agronomiska fackvetenskapsmän och enskilda bönder till länsens av det arbetande folks deputerade i länen förlagande ställa en summa på 10.000 rubel.
3. Att bestämma, att Röda Vandringsflaggan och penningpremierna bestämmas för länen tre gånger om året efter slutförandet av följande viktigare jordbruksarbeten:
 - Första gången — efter vårskörden för det län, vilket har försäkrat uppfyllandet av planen för vårskörden på alla områden till fastställda tidpunkter samt på hög agroteknisk nivå och där man har uppfyllt kampanjplanen för boskapens parning.

Flaggan och premierna överlämnas till senast den 20 juni.

Andra gången — efter hörsåddningen för det län, vilket till rätt tid skördat natur- och kulturhög, bibehållande dess goda kvalitet samt uppfyllande planen för ängarnas och betesmarkernas förbättring (dikningsarbeten, stubbens-

Ordföranden i ESSR Högsta Råds Presidium J. Vares.
Sekreteraren i ESSR Högsta Råds Presidium V. Telling.

Radioutsändning för estlandssvenskarna

Radiokommittén i ESSR börjar ge ut sändningar på svenska för estlandssvenskarna tre gånger i veckan. Första utgåvan blir söndagen den 1 juni kl. 17.50 och de följande tisd. den 3 juni kl. 19.25—19.45, fredagen den 6 juni kl. 19.25—19.45 samt söndagen den 8 juni kl. 17.40—18.05.

Utsändningarna ske över Türi.

Understöd till mödrar med flera barn

Länsmannas verkställande kommitté meddelar, att genom beslut av ESSR Folkkommissionärsråd den 2 april 1941 följande mödrar med flera barn ha erhållit understöd:

1. Ida Mats' dotter Granberg, bosatt i Rikull kommun, byn Olbeck, Lars' gård. Nämda person har sju barn. Dessa äro följande: Granberg, Bertil Reinhold, Alfreds son, född den 29 april 1925, Granberg, Ellen Elisabeth, Alfreds dotter, född den 15 mars 1927, Granberg, Karin Eveline, Alfreds dotter, född den 17 mars 1929, Granberg, Hilja Ulidne, Alfreds dotter, född den 25 november 1930, Granberg, Emma, Alfreds dotter, född den 26 oktober 1932, Granberg, Birgit, Alfreds dotter, född den 4 maj 1935, Granberg, Majbritt Solveig, Alfreds dotter, född den 24 maj 1938. Alla dessa barn ha som modern.

Understödet är 2000 rubel per år, tills det sjunde barnet Majbritt Solveig Granberg har fyllt fem år.

2. Mathilde Simons dotter Schönberg, bosatt i Rikull kommun, byn Olbeck, Kolve gård, vilken har alla barn. Dessa äro följande: Schönberg, Lennart Sigfrid, Pauls son, född den 23 september 1923, Schönberg, Erling Bo, född den 17 april 1926, Schönberg, Jenny Märta Marie, Pauls dotter, född 9 mars 1929, Schönberg, Ellen Ingeborg, Pauls dotter, född 6 apr. 1931, Schönberg, Hildi Hiljand, Pauls son, född den 10 juni 1933, Schönberg, Ernst Thure, Pauls son, född den 24 nov. 1936, Schönberg, Helge Helfrid, född den 23 dec. 1937, Schönberg, Hedvig Mathilde, Pauls dotter, född den 2 nov. 1939. Alla dessa barn ha som modern.

Understödet är 2000 rubel per år, tills det åttonde levande barnet Hedvig Mathilde Schönberg har fyllt fem år.

J. Manni.

Verkställande kommitténs ordförande.

J. Priimes.

Sekreterare.

Vippalan fordrar fördjupning

I byn Seljakulla i Pihlakka kommun vilja bönderna utöka åkerjordarealen genom nyodling. Detta hindrar emellertid Vippalan, vilken på värarna stiger över brädarna och därmed gör all utdikning värdeless. Under den borgerliga ordningens tid började man förtjunga ån, men detta arbete försvårades så långsamt att det ej medförde någon nytta. Nu hoppas traktens jordbrukare, att Jordbruksfolkkommissionärsrådet ånyo på allvar upptar frågan om åns fördjupning och därmed skapar möjlighet att kultivera jorden omkring ån.

Bygdeskämt

Det hade kommit nya flitstövlar till kooperativen. Svarta och vita. Folk köpte helst svarta, ty vita smutsades ner på de leriga vägnarna. Och snart var det slut på de svarta stövlarna. Även köpmannen själv köpte ett par svarta för egen räkning. Åa kom en bonde från grannbyn och ville köpa flitstövlar. Men det fanns endast vita kvar. Sådana var ej bundna med uttan började gråla på köpmannen. — Var har du då själv tagit svarta ifrån? frågade han köpmannen. — Har färgat dem, svarade köpmannen allvarligt med en humoristisk glimt i ögat. När svammorna blötter på och färgar, så stoppas dem bara i grytan.

Bonden gick hem. Efter ett par dagar kom han emellertid tillbaka arg som ett bj. — Vad är det för historier du berättar? för han ut mot köpmannen. Nu blev stövlarna så små, att jag ej får dem på fötterna. — Du glömde naturligtvis att sätta till rågnölj, sade köpmannen. Bonden gick. Om ett par dagar kom han igen. Nu voro flitstövlarna så små, att de passade endast för ett barn. Husetom voro de alldeles fläckiga av allt rågnöljet. Bonden, som såg, att det var ett skämt, bad köpmannen ta tillbaka stövlarna och sätta dem till något skölver.

En gubbe, som tyckte ha mycket litet att göra, brukade ofta sitta i kooperativa och prata emellan varvid han hindrade köpmannens arbete. Detta blev köpmannen snart tröt på och beslöt därför spela gubben ett spratt. — Nå, hur står det till med hundarna? frågade han, när gubben igen en kväll kom för att sitta och prata. — Vad för slags hundar? frågade gubben förvånad. — Hårhundarna naturligtvis, svarade

Beså varje åkerlapp!

Skynda att slutföra vårsådden!

På Ormsö började vårbruket

Trots det kalla vädret och den torra jorden ha ormsöborna börjat med vårsådden. Man kan i år se flera jordbrukare, vilka ha fått jord under Sovjetregeringens tid. Man kan se, hur glada de äro över att äga ett eget jordstycke, vilket de länge längtat efter. Därför ser man dem också alltid vara först framme på morgnarna. En del av de nya gårdägarna har börjat bearbeta jorden redan ett par veckor före den egentliga sånings tiden. Den jord de fångit var nämligen till en del icke hästplöjd. Nu arbeta alla med glädje och flit och känna sig riktigt nöjda efter dagens arbete.

Ormsö verkställande kommitté har anskaffat en trösk för såt för ett förbrukningsutskott. Detta utskottet är utsett av ormsöborna. Trösk, vilken finns i Hullo gamla skolhus, får man använda gratis, och dessa som ej ännu har rensat sitt utskott börja göra det omedelbart. Nu ordnas en beordring av utskottet. Ett gott utskott hjälper till att uppfylla odlingsplanen.

A. K.

Vår korrespondent i Spitham skriver om vårarbetet:

Till följd av den ogymsamma vädretken har vårsådden ännu ej börjat i Spitham. Den ihållande nordvinden vinner allt över bygden och man går ännu i pils. Man hoppas dock, att det snart skall bli varmare, så att jordbruket kan börja även här. Bönderna ha skaffat sig konstgödsel och utskott.

Emedan Åkerlapparna här äro små, är vårsådden undantagsvis på tre-fyra dagar.

Även för fiske har vädret varit ogymsamt. I huvudsak fångas torik och flundra. Fiskaren är dock belåten, när han öm rensa fängsten på ort och ställe till ett gott pris.

H. S.

Vårbruket på Nuckö.

På grund av den långa och kalla våren har vårbruket på Nuckö dröjt ganska länge i år, innan det kommit i gång, men under de senaste dagarna har det försigått i ganska hastigt tempo och alla bönder sträva framtiden till morgonen till sent på kvällen för att få sådden utförd. Enligt de från kommunhuset lämnade uppgifterna var den besädda arealen den 25 maj 336 hektar.

Både ortens hästskullningsstation och samtliga privata traktorer ha under de senaste dagarna varit överhopade med arbete för att hjälpa alla nya jordägare och fallgubbar med såningsarbetenas utförande. Både såningsarbetets intensitet och folkets goda vilja tyder på, att alla såningsarbeten skall utföras i rätt tid och god ordning.

Vårarbeten i Rikull.

Vår korrespondent skriver:

Vårsådden förloper här på ett gynnsamt sätt, och till den 1 juni ha säkert alla uppfyllt planen. Man lastar i Spitham och Olbeck, potatis på skutor i socialistiskt tempo. Skutorna lastas på en

dag och avsejla redan nästa dag med potatisen till Tallinn och andra platser. Även fisket är i full gång i Spithamn och fångsten har varit givande. Alla arbetna med liv och lust för att uppbäga vårt socialistiska samhälle.

Ortso.

En annan korrespondent från Rikull skriver:

I Rikull pågå som bäst vårsåningsarbetena. Alla arbetande jordbrukare — andra finnas här inte — fylla sin plikt både mot jord och stat. Till den första juni hoppas man att ha allt utskott i myllan, eller som det i Rikull borde heja i sanden. Här består största delen av jordytan nämligen av sand, vilket har sin starka inverkan på skörden och vilket denna var till följd av den ihållande torken väcker vissa betänkligheter hos varje lantbo härstades. Men man hoppas ju förstås det bästa.

Under de sista dagarna ha här satts i rörelse flera goda företag, vilka särskilt för ungdomen torde vara av stort intresse. Så planlägger man en sportplats i Höbring, den andra i den motsatta ändan av kommunen, antagligen i Olbeck eller Bergsby. Dessutom skall den utomordentligt vackra badstranden i Sipsviken ställas i ordning för allmänhet bruk. Alla slags redskap för friidrottssport skola anskaffas. Ledningen i dessa omfattande arbeten innehas av inspektör Lars Malmre, kommunens verkställande kommitté och kommunens båda Folkets Hus. Kommunens befolkning kommer säkert att på alla möjliga sätt ge sitt bistånd åt alla dessa arbeten.

Jordbruksråd

Fråga 1.
Hur skall jag bekämpa jordlopporna i rov- och kålrotsländan?

Rådfråga.

Jordlopporna kunna fångas genom särskilda redskap, som körs över fälten och skrämma upp djuren, så att de hoppa upp och fastna på med kläbbiga ämnen bestrodda traktorer eller skynk. Även bepodring av växterna med vissa ämnen, såsom aska, rågömmu o. dyl. skyddar unga planter (li) en viss grad, och om dessa ämnen desutom innehålla giftiga ämnen, dödas djuren, om de förtära dem. Även besprutning med nikotinhaltiga medel kan användas mot stor framgång. Ett mycket viktigt sätt att bekämpa jordloppor är att genom övergångslös av grödan med kvävehaltiga gödselmedel, såsom kalksalpeter eller chilensalpeter, befrämja rotfruktplanternas tillväxt, ty dessa plantorna till ett visst utvecklings stadium, växa de lätt ifrån skadorna på bladen. Salpeteren bör sås ut längs plantraderna till en mängd på 100—150 kg pr hektar, när plantorna bli synliga på åkern.

Fråga 2.
Vilken ströslud lämpar sig bäst till grönsodder på trädgårdarna?
En som vill fråga.
Under våra förhållanden lämpa sig bäst som grönsoderväxter på trädgårdarna.
kämpmannen. Har du då inte fått harar på sist sist tiden? — Nej vare, svarade gubben. Har ingen bössa. — Bössa? Vad skall du med bössa till? Vet du då inte, hur man bäst fångar harar? Jag gör så här. Ligger ut vita köttbensflisar på vägen. På stenen ligger jag litet tobak och runt omkring linfrö. När haren känner lukten av linfrö, kommer han genast skuttande fram till stenen. Men så snart han får tobak i munnen, börjar han nyssa, så att han själv nosen mot stenen och faller ned död.

Gubben ställde sig i början skeptisk till denna historia. Men innan han på kvällen gick hem från butiken, köpte han ett paket pipbollar och ett kilo linfrö. Köpmannen skratade i mjugg. När han senare mot natten gick över mon till grannbyn, såg han en mörk figur sitta nedstrukt på vägen. Ifrån och där lågo vita stenar. Nästa dag kom köpmannen inte till butiken. På kvällen såg köpmannen igen samma historia som förra kvällen upprepades. Så gick det några dagar. Snart blev gubben tröt på "jakten" men tillbaka till butiken kom han inte.

Svensk sångkör bildad på Nuckö.

Söndagen den 25 maj hade Nuckö avdelningens dekadkommitté sammankallat ortens ungdom i Birkas folkskolas lokaler, varvid man under samma folkskolas föreståndare, kamrat Pöhlis ledning bildade en sångkör. Som under den närmaste framtiden regelbundet skall börja inhäva svenska sånger i avsikt att kunna uppträda på konstolympiaden i Tallinn och på konstolympiaden i Moskva. Då sångarna ännu inte kunnat fastställas på grund av att det utlovade materialet därtill inte kommit fram, grupperades deltagarna i olika stämmor, varvid man enades om att nästa söndag börja med insvandet av sångarna.

Intresset för sången på Nuckö tycks vara stort, och man kan hoppas på en livlig anslutning av ungdomar till kören. Uppståndet av ett danslag i kommunen däremot stöter på större svårigheter, ty kommitténs medlemmar ha hittills ännu inte kunnat skaffa någon lämplig ledare för detta ändamål.

Om Nuckö häst-maskinredskaps-utlåningspunkts verksamhet

Det var stora svårigheter med grundandet av utlåningspunkten för häst-maskinredskap i Nuckö kommun. Först och främst fattades lokaler för punkten verksamhet, i vilken man kunde inhysa hästar och redskap. Remonteringen av punkten lokaler pågår för närvarande ännu, även om huset annars är lämpat för utlåningspunkten.

För tillfället är utlåningspunkten inhytt i Nuckö prästgårds lokaler. Man inlämnade spiltor för 12 hästar, men för närvarande äger punkten endast 6 hästar. Sammantaget finnas även rum för maskiner och redskapen.

Som arbetarbostad inrättades ett rum i prästgården. Föreståndarens bostad är belägen i en skolläres bostad i närheten, vilken hittills stått tom. Även kanielt är beläget på samma ställe.

Punkten har redan ingått 30 arbetskontrakt, och nya ansökningar ingår dagligen. Den 14 maj började punkten med lantarbete.

Även två privattraktorer börja arbeta vid Nuckö utlåningspunkt. En av traktörerna börjar bryta ny mark, emedan plogar för plöjning saknas. Man har gett de lokala kooperativerna i uppgift att i rätt tid förse privattraktörerna med bränsle och smörjolja.

För närvarande äger punkten följande arbetsredskap: 7 plogar, 2 radsåningsmaskiner, 1 randal, 1 kultivator, 2 harvar, 1 fjäderharv, 1 potatisupptagningsmaskin, 4 vagnar, 2 stegar, 1 skedsorteringsmaskin, 1 slättermaskin och 6 hästar. I punkten råder det brist på arbetskraft. Förväran- det av arbetet torde punkten föreståndare tillsammans med kommunens verkställande kommitté i en snar framtid komma att genomföra.

Dekadens slutnummer "Laul Stalinile" ("Sång till Stalin")

Enligt uppgjort program slutar Estlands SSR konstdekad i Moskva med en stor konsert, i vilken medverka orkestrar, körer, solister och kollektiv för konstnärlig självverksamhet.

På slutkonserterna uppträde man ursprungliga verk, bl. a. ett kantat enligt sovjetmonster. Som slutnummer på konserten och på samma gång för dekadens uppträde man den ursprungliga estniska sången "Laul Stalinile" ("Sång till Stalin") under medverkan av alla deltagare i dekadens.

För närvarande äro en del del estniska dirigenter och skåder i färd med att fullborda verken. De bäst uppförda verken premieras. (ETA.)

Terränglöpling i Hapsal

Under förra söndagen försigingo i Hapsal i Paralepa Länsmannas tävlingar i terränglöpling. Tävlingsarna försigingo i området av "Noorte Hääle" löpningsserie. I denna deltog 55 idrottare — en rekordartad siffra.

Vid tävlingarna uppfyllde man även normerna för VTK och OTVK märken. Först startade kvinnorna — vilka voro till antalet och måsto löpa 600 meter. På första plats kom estlandssvenskan Aina Dams, från Hapsala Mol-lanskolas SK, med tiden 2.12. På andra platsen kom L. Nõör, från samma kollektiv med tiden 2.19 och trea blev Pärnpuu från Paadrema SK, tiden 2.20.

1) I 1000-meterslöpningen för pojkar deltog 31 pojkar, från alla delar av länet. På första plats kom A. Lemba, från fackföreningarnas sportkollektiv i Hapsal med tiden 2.55.0. 2) E. Verp-son, Paadrema SK, 2.56.0. 3) Männi, Martna SK, 3.04.

Meest spännande blev 3000-meterslöp-ning. Ett blev estlandssvensken Viktor Ainan, med tiden 9.55.0. 4) A. Kesu, Hapsals Dynamo, 10.03.0. 5) A. Jaaks, från fackföreningarnas sportkollektiv i Hapsal med tiden 10.14.1.

Aina Dams uttryckte skrattande: Jag var inte riktigt säker på, att jag skulle segra, ty jag hade leka tränat tillräckligt. Jag har endast löpt par tre gånger i år och fruktade, att krafterna skulle taga slut. Ända till kurvan ledde Kosu, men sedan hade jag öka längre kontakt med honom. Hoppas komma i form till säsongen och sätta några Länsmannas rekord.

Aina Dams uttryckte skrattande: Jag hade i början ganska hårt tempo och fruktade, att krafterna skulle säga upp sig för tidigt. Men mot slutet gick det bättre och jag känner mig ganska kräft efter tävlingen. Segern var i alla fall en överraskning för mig.

L. G.

Om Nuckö studiecirklens verksamhet under det gångna skolåret.

Under förra hösten bildades enligt Länsmannas folkkollektivinspektörers förordning en pedagogisk studiecirkel vid Birkas lantmannaskola. Denna studiecirkels ändamål var, att bland de på Nuckö halvt bosatta lärarna sprida det politiska vetandet och hos dem väcka intresset för studier av socialpolitiska frågor samt andra för dagen aktuella samhälls- och politiska problem. Arbetet har varit ganska intressant och har bedrivits intensivt. Icke mindre än tolv sammanträden ha hållits och under dessa ha bl. a. följande ämnen behandlats: Referat av Kommunistiska (bol-sjeristiska) Partiets historia 19—20 åar, Darwinismen och evolutionsteorin, Karl Marx' liv och verksamhet, Kommunismens uppföstran, Sovjetunionen och de kapitalistiska länderna, Sovjet-estlands socialistiska uppbyggelse, Arbetet och uteliskit uppföstran. Dessutom ha även under studiecirklarnas för dagen aktuella frågor och problem diskuterats dels bland medlemmarna själva, och dels tillsammans med folkskole-inspektören, som närvarit.

Studiecirklens medlemmar, som be- stätt av samtliga på Nuckö halvt be- biffniga lärarkrafter, ha varit tio till antalet. Då emellertid två av dem ej be- härskra svenska, har största delen av referaten och föredragen liksom alla förbandningar och diskussioner måst föras på estniska. Varje medlem har en gång fått referera ett kapitel ur UK(b)P:s historia och de flesta ha även fått föredraga ett annat ämne. Både föreläsningarna och referaten ha gett goda resultat åt både åhörare och föredragare.

Då emellertid skolåret är slut nu och en stor del av lärarna resa bort från orten på sommarsemester, avslutades studiecirklens verksamhet med det sista mötet den 19 maj. Men vi hoppas att under nästa höst igen få börja och att på grund av de under den gångna vintern erhållna erfaren- heterna på ett bättre och intressantare sätt kunna uppta verksamheten. P. I.

Av tekniska skäl har redaktionen an- sett sig föranledad att förlägga utgåvan- den av tidningen från torsdagen till on- sdag.

Red.

Förordning av ESSR Högsta Råds Presidium

om agrarskatten av den del av ESSR befolkning, som sysslar med lantushushållning

I. Allmänna föreskrifter.

1. Att ändra alla tidigare gällande lagar om skatter av lantbefolkningen och från och med år 1941 på ESSR territorium göra gällande agrarskatt.

2. Med agrarskatt beläggas hela den del av befolkningen, som sysslar med agrarhushållning.

3. Agrarskatten beräknas för varje hushåll på grund av sammanlagda summor av inkomsterna, vilken erhålles ur följande källor: lantbruket, köks- och fruktträdgårdarna samt ängarna ävensom av arbetslösen, bostaden, svinen och blodlingen.

Beräkningen av inkomstkällorna sker varje år till den 1 juli.

4. Inkomster från hantverk och andra icke till agrarhushållningen hörande inkomster beskattas ej enligt agrarskatten. Dessa inkomster beläggas med inkomstskatt av befolkningen.

II. Ordningen för bestämmande av skatt för inkomsten.

5. Den skattebelagda inkomsten från jordbruket, köks- och fruktträdgårdarna, arbetslösen samt bostaden och svinen fastställs enligt följande fristatliga genomsnittsnormer för inkomsterna:

Inkomst per ha (i rubel)		
Åker	Fruktträdgård	Ängsmarker
300	250	100
Inkomst från ett djur (i rubel)		
Ko	Svin	Häst
250	110	200
		150

Biskottsatsen lönsamhetsnormer bestämmas av Folkkommissariätsrådet.

Allt ge Folkkommissariätsrådet rätt att i frångående fall befrin inkomster av biskottsatsen från beskattning.

6. Folkkommissariätsrådet bestämmer inom gränserna för genomsnittsnormerna lönsamhetsnormerna för länen, ökan- de och minskande dessa normer till 30%, beroende på länens ekonomiska sär- egenheter.

Verkställande kommittéerna, hos Råden av det arbetande folkets deputa- rader, utgående från de för länen fast- ställda genomsnittslönsamhetsnormerna, kunna öka eller minska dessa normer för de enskilda kommunerna till 30% beroende på kommunernas ekono- miska sär egenheter.

7. Vid fastställandet av den skatte- belagda inkomsten måste hela åkerjords- arealen beräknas, ävensom trädgårds- jorden och gårdsplassen.

Nyodlingar, ifall de äro upplöjda och besädda, befrins från beskattning under loppet av två år efter upplöjningen; stubbens, plöjda och icke dugliga jordlotter, på vilka emellertid gjorts be- hövningssarbeten på jordbrukens be- hövsnad, befrins från beskattning för tre år, räknat från besätningen av dessa jordlotter.

Jord som ej lämpas sig för lantbruk ävensom jord under skogskulturer räknas ej och beskattas ej.

8. Vid bestämmandet av den skatte- belagda inkomsten för fruktträdgårdar skall hela trädgårdsarealen, där frukt- bärande planter växa, beräknas.

9. Vid bestämmandet av den skattebe- lagda inkomsten för ängar beräknas alla slags ängsmarker samt gårdspas- sen, från vilken man får hä.

10. Vid bestämmandet av skattebelagd inkomst från husdjur och bin måste be- räknas vid ställningen den 1 juli: hästar från tre år, kor och tjurar från 2½ år, svin från 9 månader samt an- talet bikupor.

Hästfår och -hingstar ävensom får och getter räknas ej vid bestämman- det av de skattebelagda inkomstkällorna.

III. Fördelar på området för agrarskatt.

11. Från skatt befrins helt och hållet under 1941 den hushåll, i vilka bönder arbeta, som erhöles jord med Deklara- tionen av den 23. juli 1940 — med för- klarandet av all jord för folks egen- dom (RT 1940 77, 141).

12. Helt och hållet befrins från be- skattning de jordbrukares hushåll, vilkas beskatthara inkomst från jordbruket och andra ej från jordbruket men som arbetsställe erhållit inkomster, lü- nen ej inberäkna, icke överstiger 1.200 rubel.

13. Att tillåta Folkkommissariätsrådet att i enskilda fall helt eller delvis från skatter befrin enskilda mindre medel-

de hushåll, ifall deras beskatthara in- komst överstiger 1.200 rubel.

14. Från skatter befrins helt och hål- let, oberoende av gårdens storlek, arbets- förmögna äldrepersoners hushåll (minn på 60 år eller mer, kvinnor på 55 år eller mer), om i dem ej finnas arbetsföra fa- miljemedlemmar, vilka med personligt arbete deltaga i hushållsökonomin.

Till arbetsförmögna räknas barn till 16 år samt invalider av I och II grup- pen, vilkas invaliditet har fastställts av socialvården eller hälsovårdsorganen.

15. För hushåll, där det finns till I och II invaliditetsgruppen hörande krigs- och arbetsinvalider, vilka av social- värds- och socialförsäkringsorganen till- erkänta pensionsrätt, minskas skatten med hälften, oberoende av dess storlek; om i dessa hushåll saknas arbetsföra fa- miljemedlemmar, så befrins det helt och hållet från erläggande av skatten.

16. För hushåll, där det finns en ar- betsför familjemedlem och två eller flera barn eller två arbetsföra familje- medlemmar samt tre eller flera barn under tolv år, minskas den beräknade skattesumman med 15%.

17. Från skatter befrins dessa perso- ners hushåll, vilkas som eller familje- huvud tjänar i Arbetarnas-Böndernas Röda armé, vid Krigsflottan eller vid grönsbevaktningen och i infanteristrupe- rna om i familjen ej blivit andra arbets- föra personer än militärens hustru, vil- ken har barn under 8 år.

18. Från skatter befrins dessa perso- ners hushåll, vilka enligt fördrag äro

pliktiga att åtminstone ett år arbeta i underjordiska kol och bränsleskiffergru- vor. Ifall fördraget ej fullföljes, infor- das skatten på allmänna grunder.

19. Till ej bopläs kommitterade per- soners hushåll befrins från skatten till tidpunkten, som bestäms i extra förord- ning, vilken gäller i USSR.

Storleken av hushållens beskatthara inkomst

2.000 rubel	2.000 rubel	11 rubel, + 3 kop.
2.000	3.000	85
3.000	4.000	75
4.000	5.000	135
5.000	6.000	225
6.000	7.000	355
7.000	8.000	535
8.000	9.000	775
9.000	10.000	1.095
över 10.000	1.515	55

22. Agrarskatt beräknas för med- lemman i kollektiva jordbrukssam- manslutningar och agrarhushållsarteller enligt de personliga hushållens in- komster efter skattenormerna i punkt 21 av förhandvarande förordning efter att normerna minskats med 20%.

23. För hushåll, vilka blivit medlem- mar i kollektiv jordbrukssammanslut- ning eller agrarhushållsarteller minskas den beräknade skattesumman i före- stående skatteterminalernas del i överen- stämelse med punkt 22 i förhand- varande förordning.

24. Skattesumman för förmögna hus- håll med inkomster, som icke härröra från eget arbete, vilken summa beräk- nas enligt i punkt 21 av förhandvyn-

20. Hushåll, som lidit under natur- olyckor, befrins av Folkkommissariäts- rådet helt eller delvis från skatten, be- roende på skadans storlek, som hushå- let lidit samt hushållens förmåga.

IV. Ordningen för beräkning och erläggande av skatten.

21. Beräkningen av agrarskatten för- siggär i hela omfallet i den skat- tebelagda inkomsten enligt skattenor- merna i nedanstående tabell:

Skattenormen per hushåll	
varje rubel av inkomsten över 1.200 rubel	
2.000	2.000
3.000	3.000
4.000	4.000
5.000	5.000
6.000	6.000
7.000	7.000
8.000	8.000
9.000	9.000
10.000	10.000

rande förordning nämnda skattenormer, ökas med 25-50%.

Dessa hushålls kännetecken och om- fängat av skattehöjningen fastställas enligt förordning av Folkkommissari- rådet.

Förteckningen över hushållen stad- fastes av verkställande kommittéerna hos Råden av det arbetande folkets depu- terade.

För dessa hushåll gälla ej de fördelar, vilka bestäms i pp 11-20 av förhan- darande förordning.

25. Agrarskatten erlägges i lika stora delar till tre terminer: i oktober, i no- vember och i december.

Folkkommissariätsrådet äger rätt att

fastslå den första skatteterminen till en tidigare dag men icke över en månad.

V. Ordningen för framförande och genomsyn av klagomål.

26. Klagomål med anledning av orätt- vist genomsynande av förhandvarande förordning framföras till länets finansavdelning under loppet av en månad räknat från den dag, då man erhållit skattedelbetandet. Föreståndar- en för länets finansavdelning är pliktig att under loppet av högst 30 dagar räk- nat från erhållandet av klagomålet ge- nomse detta och skriftligt meddela den skattedelbetande om beslutet i klagomålet. Klagomålet genomses i närvaro av den skattedelbetande; om denne ej inställer sig, kan klagomålet genomses utan hans närvaro.

Beslutet som fattats av länets finans- avdelning, kan överklagas i Republikens Finansfolkkommissariat; klagomålets framförande blodrar ej indrivning av skatten.

VI. De skatteskyldigas ansvar.

27. De skatteskyldiga, som söka hem- lighålla inkomstkällorna ställas till ansvar i kriminalförordning.

28. Ifall skatten ej erläggs till den fastställda termen, vidtagas följande indrivningsåtgärder:

- a) för varje dag som erläggandet fördröjes lages 0,2% av skattesumman;
- b) efter termen för erläggande av skatten upptecknas den skatteskyldiges egendom och saken kommer inför folk- domstolen, enligt vilkens beslut den be- hövliga delen av egendomen lages för att täcka skatteskulden;
- c) upprepas fallen, att skatten ej er- lägges, ställas de skatteskyldiga till ansvar i kriminalförordning.

Ordföranden för ESSR Högsta Råd

Presidium Joh. Vares.

Sekreteraren i ESSR Högsta Råd

Presidium V. Telling.

Tullian den 22 maj 1941.

Agrarhushållningsutställningen för hela unionen öppnades

över 50.000 personer deltog i denna festliga meeting

Från unionens utställning i Moskva. Vy från Mekaniseringsplatsen.

I mitten Stalins etod.

Huvudgatan i Moskva, som leder till Agrarutställningen för hela Unionen, var på dagen för öppnandet av densam- ma prydd med flaggor. För tredje gån- gen öppnades portarna till utställ- ningen, som demonstrerar det socialis- tiska jordbrukets segrar och framsteg inom kolhosarbetet.

Särskild uppmärksamhet fästas vid sig Moldaviens och Baltiska staternas pavil-jonger. Detta illa rum är prytt med folkornament inskurna i trä. Moldavia SSSR:s paviljong har utställningar, som berättar om de befrinde böndernas liv i Sovjet-Bessarabien. Bland gröna, luma- miga träd stå de nya sovjet-republiker- nas — Litauens, Lettlands och Estlands vapen.

Kolhosernas plats är fylld med män- niskomassor. Bland deltagarna märkas 4000 kolhosinrännare från Moskva ob- lasts rajonger och nära 2000 ekstersan- ter, som ha rest hit från alla håll i USSR.

På huvudpaviljongens hus märker man den strålande parollen: Hälsningar till den store Stalin — organiseraren och förkämpen för socialismens segrar!

Preis på mitten av dagen öppnar ut- ställningens direktör, akademiker Tsi- tsin, utställningen, och lämnar direktör- ordet till USSR Jordbruksfolkkommis-

sarie, ordföranden i Centralkommittén för Agrarhushållningen för hela Unio- nen, kamrat Benediktov.

Mycket stora äro framstegen inom Sovjetunionens agrarhushållning, yttrar kamrat Benediktov, och ännu större äro dess framtidssikt. Kamrat Benedik- tov framhåller några siffror om folk- hushållningens plan under detta år, vil- ka antagits av UK(b)P XVIII konfe- rens. Under detta år är det föresett att samla 7.000 pud skid och utöka horn- boskapens antal med 10 procent, svinen 28 procent, fårens och getternas antal 23-24 procent och hästarna 9-10 per- cent.

Kolhosor, sovhosor och maskin- och traktorstationer översinna alla svår- heter, vilka ha uppkommit med sånings- arbetets genomförande, vilket beror på den sena våren i år. I vårt landas södra rajonger börja såningsarbetet nära sig sitt slut. Gymnasiet framskri- da såningsarbetet i republikerna Li- tauen, Lettland och Estland.

I alla delar av vårt land har man satt i gång med såningsarbetet. Nu måste man även besä och plöja träden samt fiska på höljeringarna och sidesskörden.

Vintersidens ställning i alla republi- ker, kraler och oblastar är mycket

bättre än i fjol. Även bronnen av som- marsäd är god i de södra delarna.

Kamrat Benediktov understryker ut- ställningens stora betydelse om höjlan- det av vår socialistiska agrarhushåll- ning. 21.220 kolhosor fingo rätt att del- ta i utställningen, vidare 15.687 kolhos- farmor, 503 maskin- och traktorstatio- ner, 1.995 förkämpar från kolhosor och 314.391 från agrarhushållningen. Av kolhosor, som deltaga i utställningen äro många sådana som gjort stora framsteg inom höjlandet av sådesproduktion, ba- skapsskötsel och andra grenar inom hushållningen. I fjol deltog 1.761 kol- hosor i utställningen. I år är denna siffra 2.560. Många kolhosor ha gjort stora framsteg.

Efter dessa inledande ord förklarar kamrat Benediktov ä USSR Folkkom- missariätsråd vägnar Agrarhushållnings- utställningen för hela Unionen öppnad. Utställningens direktör, akademiker Tsi- tsin, bissar huvudlingen och genast höja sig även tillpaviljongernas röda flaggor.

Över 50.000 personer, som besöka ut- ställningen, tåga in genom de öppna pa- viljongernas dörrar — den allmänna folkliga besökningen av de socialistiska segrarna på jordbrukets område.

Karelskfinska teatern besöker Estland

I en snar framtid bege sig de karelsk- finska teatern ut på gästspel under som- maren. Den i Petrozavodsk nyligen in- riktade Statliga Finska Dramaten beger sig ut på gästspel i de olika republikerna. I juli och augusti uppträder den i Lenin- grad och i Leningrads oblasts rajonger och senare i Estlands SSR. Teatern upp- för två finska klassiska komedier "Skö- makarna på heden" av Kivi samt "Den kloka flickan Maiu" och skädespelet "Je- gor Bulotjev" av Gorki med flera.

Svensk litteratur i Baku

Vår svensktalande korrespondent Baku skriver följande:

Den soliga staden Baku, världsent- ret för naftaindustrin, ligger så fjär- ran från ostlandsvenskarnas frödliga fiskebyar, att ingen kanske ens anar, att så långt borta från dem befinner sig en ö av det svenska språket.

Under förra århundradets andra hälft var en stor del av Bakus nafta- råjonger i händerna på den kända svenska kapitalisten Nobel. Alla den- nes ledande män och framför allt in- genjörerna voro från Sverige. Svens- karna levde här ett eget liv och blan- dade sig ej med de andra nationerna, vilka äro så talrika i Baku. De bit- dade nämligen en sluten värld för sig på gränsen mellan Europa och Asien. För sina barn byggde dessa män- niskor en stor, vackra skola, vilken är byggd helt och hållet i svensk stil.

Efter revolutionen förjagades härifrån alla kapitalister med alla till- behör. Men allt av kulturellt värde lämnades välbehållt kvar. Så kom det sig, att det nu i Leninbiblioteket i Baku finns en avdelning av den aka- demiska litteraturen. Denna avdel- ning innehåller en del norska och danska böcker, ett större antal finska och en hel mängd svenska. Här kan ni bland annat finna ett urval av E. Teg- ner och A. Strindberg, av A. Blanche och E. Fjögare-Carlén och många and- ra. Med avseende på den svenska av- delningen är Baku tydligen rikare än de bästa bibliotek i Moskva och Lening- rad. Sjunda kommer det sig, att även här under söderns heta sol det svenska tungomåtet ljuder — „drans och hjäl- tarnas språk", som ett gammalt ord- stäv säger.

Eugen M. Tjernavski.

Krigsverksamheten under den gångna veckan

Under den gångna veckan var trygghet hos det andra imperialistiska kriget förklarad till en Kreta. Den 20 maj gjorde tyskarna där luftdesanter och landsatte först i början 3500 man, men denna siffra växte snabbt. Redan efter några dagar hade tyskarna sånt till två luftdivisioner och dessas transporterande skedde dagar hade tyskarna sånt till två luftdivisioner och dessas transporterande skedde medelst transport- och segelflygplan.

Men oaktat de stora förluster tyskarna lido vid sina dessanter, lyckades det dem ändå att efter några dagars strider förkasta sig på några strategiskt viktiga punkter på Kreta.

De största operationerna ha därvid förkommit i trakten omkring Chania och flygfältet Malem samt Rethymnon och Heraklion.

Tyskarna lyckades först i början att besätta de båda städerna Heraklion och Rethymnon, men efter några dagar voro de emellertid tvungna att utrymma nämnda punkter igen åt engelsmännen, varevid alla deras trupper enligt Reuters meddelande förintades eller tillfångagavs. På västra delen av Kreta ha de haft större framgångar och tillbakagit sig de kombinerade anfäll, som engelsmännen där ha företagit. De största striderna ha därvid förkommit i trakten omkring flygbasen Malem, som har en stor strategisk betydelse och vilken engelsmännen anfällt oavbrutet, men dock utan större framgångar för dem. Däremot har det lyckats tyskarna, efter att ytterligare ha fått förstärkning, besätta hela västra delen av Kreta. Härda duster ha även utkämpats mellan engelska och tyska stridskrafter på Sudaviken, som är en utmärkt hamn och har varit en viktig stödjepunkt för de i östra Medelhavet opererande engelska sjöstridskrafterna.

De små enheter av tyska luftförsvarshoppare, som ha landat på olika punkter på Kreta för att föröka punkter bland befolkningen, ha alla enligt Reuters meddelande förintats eller tillfångagivits. Ett viktigt faktum för operationernas fortsatta utveckling på Kreta är det, att tyskarna inte ha lyckats sjöledes landätta några trupper där varför de tyska infanteristyrkor och fallskärmsbataljoner, som kämpa där, är mycket lätt utrustade och äga inte något tungt artilleri samt tanks. I detta avseende är de grekisk-engelska styrkorna, som uppgå till 6 divisioner, i ett förhållande jägare, ty de ha till ett föregående både tungt artilleri och tanks. Men ändå ha tyskarna besatt många viktiga punkter, och förorsakat stora förluster bland de engelsk-grekiska styrkorna vid deras anfäll.

Kampen om Främre Asien

Massor av tyska dessanter mot ön Kreta

Den 10 maj ingick det från engelska källor meddelanden om att stora tyska truppkoncentrationer i Grekland och på öarna i Egeiska havet ha ägt rum med avsikt att medelst flyg föra dem till Syrien och Irak. Som det efterfrågades toro dessa uppgifter riktiga, men de engelska spejarna förstodo leke den rätta riktningen för dessa operationer. Man förstod först den 20 maj tidigt på morgonen meningen därmed, då tyska flygare uppenbarade sig över Kreta och landsatte de första 1500 parafallisterna. Från och med detta är Kreta arenan för de bestående slaget. Enligt engelska uppgifter lära tyskarna redan ha landat ungefär 10.000 man med flyg, vilka ha besatt några punkter och försöka utvidga operationsområdet. Tyskarna utöka ständigt truppernas antal luftvägen. För-såken att skjuta för trupper till Kreta, har enligt engelska uppgifter till en början misslyckats, ty de tyska konvojerna, som bestodo av tyska transportfartyg, angreps av engelsmännen och några fartyg sänktes.

Striderna på Kreta ha många sär-egenheter. Tyskarna ha leke förmodat hämta kanoner och tanks till ön, utan deras styrkor äro tvungna att skydda sig med

I samband med landoperationernas utveckling på Kreta har även verksamheten på sjön i Östra Medelhavet blivit livligare. Tyska överflykt meddelar, att alltifrån den 20 maj ha tyska luft- och sjöstridskrafter sänkt 7 kryssare, 3 jagare, 1 ubåt och 5 motorbåtar för engelsmännen. Engelsmännen från sin sida åter ha sänkt ett stort antal små tyska transportfartyg, varvid trupperna antingen ha omkommit eller tillfångagivits av engelsmännen. Vidare meddelar det engelska överflyktet, att ett stort antal tyska bomb- och transportflygplan har förintats.

Om ställningen på Kreta f. n. meddelar Reuters, att förintandet av tyska transportplan av engelska luftstyrkor inte betyder så mycket, ty truppernas förtärf är f. n. större än transportmedlen. Ett stort antal tyska transportflygplan har förintats, men då tyskarna inte lida stora förluster på stora transportflygplan, så äro dessa förluster inte kännbara för dem. Det är inget tvivel om, att de tyska förlusterna ha varit mycket stora, men så länge de beröra besättandet av strategiskt viktiga punkter, kunna dessa förluster inte tagas i betraktande.

Den engelska flottans operationsmöjligheter i östra Medelhavet begränsas mycket i brist på understöd från luftvapnet. Men — föraktat lakttagarna — även motståndaren har svåra problem att brottas med. Förseendet av trupperna på Kreta med ammunition och livsmedel är ett mycket svårt problem för motståndaren att lösa, då deras reserver äro små.

Konflikten Irak-England

De strider, som under den gångna veckan förekommit i Irak mellan engelska och irakiska trupper, ha varit av sekundär betydelse och inte förändrat läget där. Orsaken till denna stillhet är, att den irakiska armén har öppnat dammarna till skyddsvätskorna på floden Eufrat, varvid stora landområden i trakten omkring Ramad har översvämmats med vatten och inställt all krigsoperering där. Det engelska hoppet om en snar likvidering av denna front har fått ställas i skymundan med anledning av tyskarnas försök till besittande av ön Kreta.

Luftstyrkornas aktivitet fortsätter. Det engelska flygvapnet bombarderade under den gångna veckan flygfälten i Bagdad och Mosul samt de irakiska truppertransporterna. Även bombarderade engelsmännen flygfälten i Syrien.

De tyska flygplanen, som under den förra veckan anlände till Irak, ha hittills ännu inte uppvissat någon större aktivitet, varför de irakiska luftanfallen ha

hålla vapen mot de mycket bättre utrustade engelsmännen. Tyskarnas ställning underlättas av det starka tyska flyget, som helt och hållet behärskar lften. Det enda flygfältet på ön utsettes genast för ett häftigt bombardemang och för att undvika svåra förluster förde engelsmännen sina flygstyrkor bort från ön. De engelska luftstridskrafterna operera nu mot de tyska trupperna i Egypten, men på grund av det stora avståndet är effekten mycket liten.

Som det av tyska meddelanden framgår ha engelsmännen till Kretas försvar sammandragit stora styrkor av medelhavsflottan, vilka för att uppfylla denna uppgift ha fått lida svåra förluster.

Det är för tidigt att ännu försäkra till vilken fördel slaget om Kreta kommer att sluta. Engelsmännen meddela, att ännu på fredagskvällen var de under deras kontroll, men striderna ha hunnit till ett kritiskt läge.

Vilka faktorer medverkade till, att denna med nytt omspunna å drag i krigsmittlet Den största orsaken var naturligtvis den, att engelska krigsstyrkor befunno sig på ön sedan den 1 november, då kriget mellan Italien och Grekland började. Att engelsmännen besatte Kreta, berodde på dess gynnsamma strategiska läge den ligger på sjövägen mellan Europa och Asien, och den som behärskar ön behärskar även sjöfartsliden. För det andra bör framhållas, att

begränsa till angrepp mot engelsmännen kommunikationsleder och truppkoncentrationer i Irak.

En ny krigsfront uppstod även under den gångna veckan. De franska trupper, som stå under ledning av general de Gaulle i Palestina, överkredde den 21 maj Syriens gränser. Några större sammanstötningar ha ännu inte förekommit där, men en mycket stor betydelse får ägnas det, att några regementen, som stå under Vichy-regeringens överbefäl, ha övergått till general de Gaulle.

Det tysk-engelska luftkriget

På den tysk-engelska fronten märkas inte samma stora aktivitet, som i början av maj. Enskilda anfäll ha företagits mot hamnar, järnvägar och industricentra, vilka ett ett omfattande sådant slag upp mot de tidigare intensiva anfällen.

Inte heller på sjön kan märkas någon större aktivitet, ehuru tyskarna fortfarande med sina operationer mot de engelska fartygskoncentrationerna. Men att stora sjöstridskrafter äro i rörelse, intygar sammanstötningarna mellan engelska och tyska stora flottor i närheten av Isadol, varvid det tyska slagskeppet "Bismarck" sänkte det engelska slagskeppet "Hood" med ett fullträff mot ammunitionssamfundet. I den tyska kommunikation om anfallet säges det, att tyskarna lido inga förluster, men engelsmännen framhålla att minst ett tyskt krigsfartyg har torpederats. De engelska sjöstridskrafterna försöka att förfölja de tyska krigsfartyg i norra Atlanten.

Slagskeppet "Hood" var världens största slagskepp på 42.000 ton.

Enligt de senaste meddelandena ha engelsmännen lyckats sänka det tyska slagskeppet "Bismarck".

På den afrikanska fronten

I Nord-Afrika är ställningen oförändrad. De sammanstötningar, som ha förkommit mellan engelska och tyska trupper i trakten omkring Sollum och Tobruk, ha varit av sekundär betydelse. Dessutom har under de senaste dagarna en kraftig artillerield i Tobruk-området förkommit.

Flygvapnets verksamhet har däremot varit livligare, skänkt det engelska, som fortsätter med sina anfäll mot Benghazi och de tyska truppkoncentrationerna vid fort Capuzzo. Även ha engelska flygstyrkor sänkt många italienska transportfartyg, som voro på väg med trupper från Italien till Libyen.

Det tysk-italienska flygvapnet har bombarderat Tobruk, Sollum och andra strategiska punkter i Egypten.

Med Amba-Alaga fall i Ost-Afrika blev det kvar två huvudpunkter — Gondar och Djimma. Men där italienerna ännu

Kreta var det enda grekiska territorium, som leke ännu oökyperat. Vidare bosatte sig på ön konungen med en del av de grekiska trupperna (dessa ha numera flytt till Kairo). På politiska skäl var det viktigt för tyskarna att likvidera "det förra grekiska" området, ty man hade ju som bekant bildat en ny tyskvänlig regering i Aten.

I London är man av den upfattningen, att efter Kretas erövring tyskarna försöka bemäktiga sig Cypern, vilken är belägen öster om Kreta och som skulle föra tyskarna i närheten av Syrien och England väder i Främre Asien.

Detta är även tyskarnas mål i Medelhavet. Efter att de tysk-italienska anfällen på den egyptisk-libyska fronten hjälps av engelsmännen, skulle det att säga sig andra vägar till att ge de engelska positionerna en stöt i Främre Asien. Som ett uttryck för förverkligandet av denna tendens anses konflikten, mellan England och Irak, vilken tog sin början i början av maj. Denna småstat vågade plötsligt börja krig mot det engelska imperiet, som alltid ansett mycket måttligt. Den för en kort tid innan dess till makten komna regeringen måste visa, att den leke var ensam i denna kamp. Den 16 maj ingingo också de första meddelandena om att italienska och tyska flygplan anlant till Irak. Det pågår en häftig antiengelsk propaganda i alla arabstater och man uppmärksammanheterna till heligt krig mot engelsmännen. Denna propaganda har

Världens största krigstartyg gick under

Kampen mellan de engelska och tyska sjöstridskrafterna

Berlin, (TASS). I tyska överkommandets kommuniké meddelas, att de på Atlanten opererande tyska sjöstridskrafterna i närheten av Island sammanstötte med engelska krigsfartyg. Det tyska slagskeppet "Bismarck" förstörde ett engelskt slagskepp, som kanske är "Hood". Den tyska flottan fick inga nämnvärda skador. London, (TASS). I marinministeriets kommuniké säges det, att den 24 maj på morgonen sammanstötte de engelska fartygen på öppna havet utanför Grönland med de tyska krigsfartygen, bland vilka även befann sig slagskeppet "Bismarck". De engelska fartygen angrepp flendan. Vid striderna erhöi slagskeppet "Hood" träffar och kanonmörten exploderade. Även slagskeppet "Bismarck" erhöi skador. Spänningen av flendan fortsätter. Man fruktar, att

endast en mindre del av "Hoods" besättning räddats.

Slagskeppet "Hood" var det största krigsfartyg i världen. Dess storlek uppgick till 42.000 ton och hade ombord 8 kanoner på 381 millimeter, 12 kanoner på 140 millimeter, 4 102 millimeter luftvärnskanoner, 2 40-millimeter luftvärnskanoner, två 47-millimeterkanoner, 10 luftvärnskanoner och 6 torpedbåtar. "Hood" längd uppgick till 262,3 meter och bredden till 32,1 meter. Besättningen uppgick till 1.341 personer.

Tyska slagskeppet "Bismarck" storlek är 35.000 ton och längden 241 meter. "Bismarck" är utrustad med 8 kanoner på 380 millimeter och 12 kanoner av 100 millimeter. "Bismarck" färdigbyggades år 1939 i Hamburg.

Ett oberoende kroatiskt rike bildat

Budapest, (TASS). Icke långt efter krigets slut i Jugoslavien bildade man i Kroatien "det oberoende Kroatiska riket" med Zagreb som medelpunkt. Statschefen och statsminister är den kände kroatiska patrioten Ante Pavelic. Hans ställföreträdare är general Kvaternik.

För en tid sedan utfärdade man i Kroatien ett dekret om konungadömet inrättande i riket. Statsminister Pavelic erbjöd den kroatiska kungakronan åt den savoriska dynastien.

Enligt meddelande från Stefani har den italienska konungen givit sitt medgivande om förlämnandet av Kroatens krona åt hertigen av Spoleto.

gjorde motstånd mot engelsmännen som det av de senaste meddelandena framgår, fortsatte engelsmännen med att rensa även dessa områden från italienerna och ha därvid besatt många punkter för dem varför dessa motstånd i dessa områden kan anses vara brutet, ehuru strider ännu förekommer. De största operationerna ha därvid förkommit i Debra-Marcos området, där sudanska trupper och abessinska partisanstyrkor under ledning av engelska officerare tvungade de italienska krigsstyrkorna där att efter tre dagars strid nedlägga sina vapen. Engelsmännen erbjöd tillfångagivna 5.500 man, bland dem 570 italienerna.

Kriget i Abessinien synes vara avslutat, varför engelsmännen därifrån nu kunna skicka stor truppkontingenter till Egypten och Irak, där de f. n. äro mycket nödvärnliga för de kommande operationernas utveckling.

en god i att engelsmännen leke uppfylla sina löften, som de gävo vid världskriget. Engelsmännen vill leke genom att för härla metoder försämrar sina förhållanden till de arabiska folken.

Under sina flygfärder till Irak gjorde de tyska flygplanen mellanlandningar i det under fransk kontroll stående Syrien, vilket genast föranledde bombardemang av de syriska flygfälten av engelsmännen. Genom dessa händelser försämrades det tysk-franska läget ytterligare. I London framhåller man, att Vichy-regeringen understödjer Englands fiender, och man lovar därför ta till stränga motåtgärder. Vidare gör sammanträffandet mellan Hitler och Darlin engelsmännen huvudty, ty det meddelades den 15 maj, att man vid detta sammanträffande lagt grunden till ett nytt samarbete mellan Tyskland och Frankrike. Man fruktar i London, att man ger tyskarna möjligheter att använda husar i de franska kolonierna under kriget mot England, vilket även redan delvis skett under de tyska planens "midlandningar" i Syrien.

Av allt framgår det, att det brittiska lejonet f. n. har huvudet fullt av bekymmer. Dess enda tröst är segern över hertigen av Astoria i Abessinien under förra veckan och att de tyska flygstyrkorna över England visade svag aktivitet. På samma gång minskades emellertid leke handelsflottans förluster, och försvaret av sjöfartsliden på Atlanten är fortfarande oföst.

Grekiska konungen och regeringen lämnade Kreta

London, (TASS). Reuters meddelar, att enligt ett offentligt meddelande från Kairo, har den grekiska konungen och regeringen den 26 maj lämnat Kreta och rest till Egypten.

Attentat mot den albanska statsministern.

Rom, (TASS). Stefani meddelar, att den 17 maj, då den italienska konungens svit under rundresa i Albanien var på väg till Tirana flygstation, avlossade en grek flera revolverskott mot Albaniens statsminister Verolice, vilken satt bredvid konungen. Skotten träffade icke någon. Attentatet arresterades omedelbart.

Twist om de evakuerade karelnas bosättning i Finland

Helingsfors, (TASS). För en tid sedan var i eduskund under behandling lagförslaget om snabb bosättning av de kareler, som evakuerades från de östra delarna av Karelen, vilka enligt fredsfördraget mellan Sovjetunionen och Finland den 13 mars i fjol dömdo att tillhöra Sovjetunionen. Som bekant företog den finska regeringen redan i september i fjol obligatorisk evakuering från landets östra delar. Som resultat av denna åtgärd lida nu hundratals tusen karelska bönder, arbetare och ämbetsmän den största nöd. Den 28 juni 1940 antog eduskund en lag om snabb bosättning av de evakuerade karelerna. Men genom efter lagens antagande började en häftig kampanj om verkställandet av denna lag. Svenska och finska mörjörkåren vägrade kategoriskt att överlämna sin jord till karelerna. För att förbjuda lagen och bevara sin jord, begärde de rättighet att få köpa sig "ersättningsjord" och lämna denna till de evakuerade. Dessa jordlotter voro emellertid för det mesta hundratals kilometer avlägsna från jordägarnas hemorter och föga dugliga för odling. Större del aktivt arbetande svenska folket till detta häll med sin ledare von Born — Finlands inrikesminister. Redan 1 december förra året begärde han på ultimativt väg tidpunkts förklaring för uppköping av dessa "ersättningslotter" till slutet av år 1941. På grund av storjörkårens begäran förledde regeringen eduskund ett lagförslag om ändrande av bosättningslagen och om förlängandet av uppköpet av dessa jordlotter till september 1941. Men den agrarekonomiska kommissionen i eduskund tillbakavände dock lagförslaget 22:a paragraf, vilken föresåg en förlängning av tiden för uppköp av denna jord till september 1941. Den 2 maj ägde granskningen av det andra lagförslaget rum. Premiärministern tog till orda och begärde att lagförslaget måste godkännas. Många representanter, särskilt bönder, begärde att 21:a p. skulle strykas. Efter att lagförslaget granskning av den stora kommissionen i eduskund, den 9 maj, behandlades detta för andra gången i eduskund.

Med majoritet tillbakavändes 23 och andra punkter av mindre betydelse. Inrikesminister von Born övgick. Debaterna i eduskund visade, att den inrikespolitiska spänningen i landet har tillspetsats.